

Väikeost „Analüüs riiklike maksutõusude ja eelarvekärbete mõjust haavatavatele sihtrühmadele “

Lisa 1 - Tehniline kirjeldus

Taustainfo

Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik on sõltumatu ametiisik, kelle üheks ülesandeks on võrdõiguslikkuse edendamine ning vastavate uuringute tegemine. Voliniku pädevus on piiratud soolise võrdõiguslikkuse seaduses ja võrdse kohtlemise seaduses sätestatuga, keskendudes oma töös järgnevatele tunnustele:

1. Sugu ja sellega seotud asjaolud
2. Rahvus (etniline kuuluvus), rass, nahavärvus
3. Usutunnistus või veendumus, vanus, puue, seksuaalne sättumus.

Hea tavana esitab volinik iga-aastaselt Riigikogu õiguskomisjonile ja teistele partneritele ülevaate oma tegevustest ja võrdõiguslikkuse olukorrast eelneval aastal (2023. aasta raportiga on võimalik tutvuda voliniku [kodulehel](#)).

Sel korral soovime aruande ühe osa pühendada Vabariigi Valitsuse kehtestatud maksutõusude ja eelarvekärbete mõjule haavatavatele rühmadele.

Vabariigi Valitsuse juulis 2024 sõlmitud koalitsioonileppe järgselt kärbitakse riigieelarve kulude kontrolli alla saamiseks tööjõu- ja majandamiskulusid ning tegevus- ja sihtotstarbelisi toetusi 3 aasta jooksul 10%. Lisaks kärbetele tõusis 2025. aastal tulumaks, tõuseb maamaks ja käibemaks ning rakenduvad uued maksud automaksu ja julgeolekumaksu näol.

Samal ajal on vähendatud eelarvet paljude teenuste pakkumiseks ning organisatsioonide tegevusteks, mis pakuvad teenuseid või tegelevad haavatavate rühmade huvikaitsega või õiguste eest seismisega.

Eelarvekärbete ja maksutõusude planeerimisel ei ole mõju haavatavatele rühmadele voliniku hinnangul piisavalt analüüsitud või ei ole lõplike otsuste tegemisel neist analüüsides lähtutud.

Seetõttu on vajalik analüüsida, kuidas mõjutavad maksutõusud ja eelarvekärped haavatavaid rühmi ja nende toimetulekut.

Hanke eesmärk

Soovime saada ülevaadet, milline on Vabariigi Valitsuse kehtestatud maksutõusude ja eelarvekärbete mõju haavatavatele rühmadele.

Hanke ülesanne

Hanke raames koostab pakkuja lühianalüüsi (umbes 10-20 A4 lehekülge) mis toob välja 2025ndal aastal rakendunud või rakenduvate maksutõusude ja eelarvekärbete mõju sihtrühmade lõikes.

Töö koosneb kolmest tegevussuunast:

- **Ülevaade eelarvekärbetest** kättesaadava info põhjal valdkonniti
- **Andmeanalüüs ja mudeldamine**, kasutades Euromodi mikrosimulatsioonimudelit, Statistikaameti registripõhiseid andmeid ja muid vajalikke andmeid
- **Intervjuud huvikaitseorganisatsioonidega ja intervjuude kvalitatiivne analüüs**, (vähemalt 6 intervjuud huvikaitseorganisatsioonidega, kes tegelevad soolise võrdõiguslikkuse või võrdse kohtlemise edendamisega, hõlmates lisaks soolisele võrdõiguslikkusele võimalikult esinduslikult võrdse kohtlemise seaduse § 1 lõikes 1 nimetatud sihtrühmadega tegelevaid organisatsioone).
- Analüüsi raportisse võib lisada ka **soovitused** edaspidiseks maksutõusude planeerimisel ja eelarvekärpekohtade leidmisel või muud olulised asjakohased leiud.

Andmeanalüüsi ja mudeldamisse haaratud tunnused peavad hõlmama sugu, vanust, rahvust, puuet. Lisaks tuleks analüüsi hõlmata olulised leibkonnatüübid (nt üksikvanemad ja üksi elavad pensionärid) ning võimalusel muud (ristuvate tunnustega) rühmad, keda tellija ei ole osanud lähteülesandes kirjeldada.

Analüüsi kohustuslike lõigete hulgast on välja jäetud teatud Võrdse kohtlemise seaduse § 1 lõikes 1 nimetatud tunnused (rass ja nahavärv, seksuaalne sättumus, usutunnistus ja veendumus) põhjusel, et suure tõenäosusega ei võimalda praegused andmestikud nende tunnuste põhjal analüüsi läbi viia. Kui pakkujal on ideid, kuidas nende tunnustega rühmi siiski analüüsi hõlmata, on need teretulnud. Samas tuleks kvalitatiivsete

andmete kogumisse ehk intervjuudes huvikaitseorganisatsioonidega nende sihtrühmade huvikaitsega tegelevad organisatsioonid kindlasti hõlmata.

Nii intervjuukava, intervjuueeritavate organisatsioonide kui analüüsitavate tunnuste jm olulise osas peaks tööde läbiviija ja tellija ehk voliniku kantselei jooksvalt suhtlema ja kokku leppima.

Töö teostamise metoodika

Tulenevalt analüüsi eesmärgist ja ülesandepüstitusest pakub Pakkuja välja sobiva(d) metoodika(d) tulemuse saavutamiseks. Analüüsi läbiviimiseks valitud metoodika peab pakkuja esitama pakkumuses metoodika kirjelduse osas.

Töö on planeeritud kolme etapina:

1. Ettevalmistus: avakohtumine tellijaga (silmast silma või Teamsi vahendusel) ühe nädala jooksul pärast lepingu sõlmimist, metoodika täpsustamine ja kooskõlastamine;
2. Pakkuja andmekogumis- ja analüütilised tegevused. Esitatav aruanne saadetakse e-posti teel Hankijale kommenteerimiseks ja täpsustuste tegemiseks, peale mida viib Pakkuja parandused sisse.
3. Lõpparuande esitamine **5. maiks 2025**

Pakkumuses tuleb esitada:

- 1. Pakkuja arusaam analüüsi kontseptsioonist ja ülesannetest -** Pakkuja nägemus analüüsi eesmärgist ning analüüsi eesmärgist lähtuvad tegevused, mis aitavad parimal viisil oodatud tulemuseni jõuda
- 2. Kasutatava metoodika kirjeldus** ja põhjendus selle sobivuse kohta
- 3. Pakkumuse lõpphind** peab sisaldama kõiki Hanke ülesandes kirjeldatud tegevuste hinda ilma käibemaksuta.

4. Analüüsitiimi koosseis

Pakkuja esitab analüüsitiimi koosseisu, nende pädevuse, rollide ja vastutuse kirjelduse ja meeskonnaliikmete CV-d.

Isikuandmete töötlemine

Töövõtja kohustub tagama lepingu täitmise käigus isikuandmete töötlemise õiguspärasuse ning vastavuse isikuandmete kaitse üldmääruses (EL

2016/679) ja teistes andmekaitse õigusaktides sätestatud nõuetele, sh täitma organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid konfidentsiaalsete andmete kaitseks juhusliku või tahtliku volitamata muutmise, juhusliku hävimise, tahtliku hävitamise, avalikustamise jms eest.